

Introduction²:

This document is a word-form list. In Sanskrit, barring some exceptions, all words with the same gender and ending syllable have identical forms. Hence if you want to know the forms of any word all you have to do is to locate its paradigm in this document, meaning a word with the same gender and the same ending syllable.

Having said this, we should remember that we have supplied only the main paradigms here. There are exceptions and special words that may have to be learnt from advanced books. There are also tricky issues about what the ending syllable is, which may also require further learning. There is information about a project to generate these paradigms automatically. Check at the end of this document.

What are forms? In Sanskrit, the exact form in which any word appears in a sentence is governed by the role the word plays in it. This role is called a vibhakti. An explanation of vibhakti-s and their meanings is provided in the following table.

Explanation of the different vibhaktis :

	विभक्तिः	Sanskrit case name	Case name	Meaning (usual)
1	प्रथमा	prathamA	Nominative	performer/subject
2	द्वितीया	dvitIyA	Accusative	object
3	तृतीया	tR^itIyA	Instrumental	instrument
4	चतुर्थी	chaturthI	Dative	for whom the action is performed
5	पंचमी	pa.nchamI	Ablative	from where the action is performed
6	षष्ठी	shhashhThI	Possesive	denotes possession
7	सप्तमी	saptamI	Locative	location of the action, in, on, at, among
8	सम्बोधनम्	sambodhanam.h	Vocative	used to address someone

There are special considerations in identifying endings. For example the word bhavat.h and the word marut.h both seem to end in a t.h and are masculine. But technically, bhavat.h ends in at.h and is formed from the root bhuv. This causes it to behave differently from marut.h. In some cases, words take on a different set of rules depending on the intended meaning and usage. For instance, vAri and shuchi both end in i and are neuter, but the latter is an adjective and takes optional forms in the dative, ablative and genitive which are derived as if it is masculine. Such exceptions shall be noted at the appropriate places in this document.

The point of this discussion is to warn the reader not to distrust a strange looking declension of a word immediately, most probably there is a rule for it! We also wish to point out that this is only a primer, not an exhaustive treatise!

¹Email addresses, ksn2@lehigh.edu, ACHARB@msuvx2.memphis.edu, dhruva@nfinity.nfinity.com, sohum@ms.uky.edu

²Please see the accompanying document A Primer to Sanskrit Grammar, grammarintro.itx/.ps for additional introduction.

If you are interested in volunteering for other phases of this project or others such as Sanskrit-English dictionary, please send an email to ksn2@lehigh.edu.

What follows is a list of paradigms.

Every paradigm is tabulated as an 8x3 table. The eight rows correspond to the eight vibhaktis mentioned in the table at the beginning of this document. The three columns correspond to singular, dual and plural forms.

First a brief idea of how the declensions are formed. The suffixes for the eight vibhaktis are defined as follows:

Masc. Fem.	singular	dual	plural
Nom., Voc.	स्	औ	अस्
Acc.	अम्	औ	अस्
Inst.	आ	भ्याम्	भिस्
Dat.	ए	भ्याम्	भ्यस्
Abl.	अस्	भ्याम्	भ्यस्
Gen.	अस्	ओस्	आम्
Loc.	इ	ओस्	सु
Neu.	singular	dual	plural
Nom., Acc.	म्	ई	इ
Voc.	-	ई	इ
Rest as above			

Given a word, these suffixes are joined to it, after some prescribed transformations to the word itself and then further rules of transformations and sandhi do their job. Since it is impractical to do all this processing to get each single word, it is customary to memorize paradigms, which is what we present next.

Continued

शब्दविभक्तिप्रत्ययाः Paradigms of Nouns

Masculine words ending in “a” : deva(god), sŪrya(sun), dIpaka(lamp) ...

देवः देवौ देवाः
देवम् देवौ देवान्
देवेन देवाभ्याम् देवैः
देवाय देवाभ्याम् देवेभ्यः
देवात् देवाभ्याम् देवेभ्यः
देवस्य देवयोः देवानाम्
देवे देवयोः देवेषु
देव देवौ देवाः

The न् to ण् change : If न् occurs after any one of र, ष, ऋ, ॠ in one word and only vowels, anusvAra, guttarals (कवर्ग) or palatals (पवर्ग) intervene then the न् changes to ण् provided it is immediately followed by one of the vowels or one of य्, व् or anusvAra. Thus if देव is replaced by राम्, then we get रामेण in place of देवेन, however, रामान् is just like देवान्. The requirement of being in one word is strict and preverbs can cause this rule to be not invoked, since they are technically in a different word. It is impossible to cover all the fine issues here and the reader needs to study it further.

The other change for “rAmA(राम)” is that the genitive plural is rAmANAm.h(रामाणाम्) since the above rule applies.

Neuter words ending in “a” : vana(forest), jala(water), gR^iha(house)...

वनम् वने वनानि
वनम् वने वनानि
वनेन वनाभ्याम् वनैः
वनाय वनाभ्याम् वनेभ्यः
वनात् वनाभ्याम् वनेभ्यः
वनस्य वनयोः वनानाम्
वने वनयोः वनेषु
वन वने वनानि

It is worth noting that the only difference in the above two paradigms is in nom/acc/voc cases. Also, note that there are no feminine words ending in “a”. The word दार

dArA meaning a woman is actually masculine and only in plural and it also has a feminine form as दारा dArA.

Feminine words ending in “A” : mAIA (garland), kavItA (poem), kathA(story). ..

माला माले मालाः
मालाम् माले मालाः
मालया मालाभ्याम् मालाभिः
मालायै मालाभ्याम् मालाभ्यः
मालायाः मालाभ्याम् मालाभ्यः
मालायाः मालयोः मालानाम्
मालायाम् मालयोः मालासु
माले माले मालाः

There are no neuter words with ending “A” and there are few masculine ones. We list one sample below. Be aware of the n.h to N.h transformation so that the form of रमा ramA in gen. plural is रमाणाम् ramANAm.h. Also, three special words अम्बा ambA, अक्का akkA and अल्ला allA have voc. singular form as अम्ब amba, अक्क akka and अल्ल alla.

Masculine words ending in “A” : gopA(cowboy), vishvApA(protector of universe) ...

गोपाः गोपौ गोपाः
गोपाम् गोपौ गोपः
गोपा गोपाभ्याम् गोपाभिः
गोपे गोपाभ्याम् गोपाभ्यः
गोपः गोपाभ्याम् गोपाभ्यः
गोपः गोपोः गोपाम्
गोपि गोपोः गोपासु
गोपाः गोपौ गोपाः

Masculine words ending in “i” : kavi(poet), ravi(sun) ...

कविः कवी कवयः
कविम् कवी कवीन्
कविना कविभ्याम् कविभिः
कवये कविभ्याम् कविभ्यः

कवेः कविभ्याम् कविभ्यः
कवेः कव्योः कवीनाम्
कवौ कव्योः कविषु
कवे कवी कवयः

As above, note the n.h to N.h change if रवि replaces कवि in ins. singular and pos. plural. We will not repeat observation about this change further.

The masculine word सखि sakhi meaning friend is very irregular and behaves differently when appearing at the end of certain compounds. Also, पति pati meaning husband is irregular as well, but behaves normally when it appears at the end of compounds!

Feminine words ending in “i” :
mati(intelligence), shruti (hearing) ...

मतिः मती मतयः
मतिम् मती मतीः
मत्या मतिभ्याम् मतिभिः
मत्यै / मतये मतिभ्याम् मतिभ्यः
मत्याः / मतेः मतिभ्याम् मतिभ्यः
मत्याः / मतेः मत्योः मतीनाम्
मत्याम् /मतौ मत्योः मतिषु
मते मती मतयः

Neuter words ending in “i” : vAri (water) ...

वारि वारिणी वारीणि
वारि वारिणी वारीणि
वारिणा वारिभ्याम् वारिभिः
वारिणे वारिभ्याम् वारिभ्यः
वारिणः वारिभ्याम् वारिभ्यः
वारिणः वारिणोः वारीणाम्
वारिणि वारिणोः वारिषु
वारे / वारि वारिणी वारीणि

As mentioned above, the word शुचि shuchi, when used as a neuter adjective meaning pure can take on optional forms in addition to the paradigm above. These are:

शुचये shuchaye in dat. singular, शुचेः shucheH in abl./gen. singular and शुच्योः shuchyoH in gen./loc. dual.

Masculine words ending in “I” : sudhI (intelligent) ...

सुधीः सुधियौ सुधियः
सुधियम् सुधियौ सुधियः
सुधिया सुधीभ्याम् सुधीभिः
सुधिये सुधीभ्याम् सुधीभ्यः
सुधियः सुधीभ्याम् सुधीभ्यः
सुधियः सुधियोः सुधियाम्
सुधियि सुधियोः सुधीषु
सुधीः सुधियौ सुधियः

Feminine words ending in “I” : nadI (river) ...

नदी नद्यौ नद्यः
नदीम् नद्यौ नदीः
नद्या नदीभ्याम् नदीभिः
नद्यै नदीभ्याम् नदीभ्यः
नद्याः नदीभ्याम् नदीभ्यः
नद्याः नद्योः नदीनाम्
नद्याम् नद्योः नदीषु
नदि नद्यौ नद्यः

The word श्री shrI meaning the goddess of wealth has nom. singular as श्रीः

but is otherwise just as above. The list of such exceptional words is:

अवी तन्वी तरी लक्ष्मी धी ह्री श्री

Masculine words ending in u : bhAnu(sun), pashu(animal), taru(tree), hetu(cause) ..

भानुः भानू भानवः
भानुम् भानू भानून्
भानुना भानुभ्याम् भानुभिः
भानवे भानुभ्याम् भानुभ्यः
भानोः भानुभ्याम् भानुभ्यः
भानोः भान्वोः भानूनाम्
भानौ भान्वोः भानुषु
भानो भानू भानवः

Feminine words ending in u : dhenu (cow), rajju (rope), tanu (body).....

धेनुः धेनू धेनवः
धेनुम् धेनू धेनूः
धेन्वा धेनुभ्याम् धेनुभिः

धेन्वै / धेनवे धेनुभ्याम् धेनुभ्यः
धेन्वाः / धेनोः धेनुभ्याम् धेनुभ्यः
धेन्वाः / धेनोः धेन्वोः धेनूनाम्
धेन्वाम् / धेनौ धेन्वोः धेनुषु
धेनो धेनू धेनवः

Neuter words ending in u, ambu (water),
madhu (honey), vastu (thing).....

अम्बु अम्बुनी अम्बूनि
अम्बु अम्बुनी अम्बूनि
अम्बुना अम्बुभ्याम् अम्बुभिः
अम्बुने अम्बुभ्याम् अम्बुभ्यः
अम्बुनः अम्बुभ्याम् अम्बुभ्यः
अम्बुनः अम्बुनोः अम्बूनाम्
अम्बुनि अम्बुनोः अम्बुषु
अम्बो / अम्बु अम्बुनी अम्बूनि

Adjectives ending in u and belonging to
neuter gender take on additional optional
forms as follows:

The adjective guru meaning heavy optionally
takes, गुरवे gurave in dat. singular, गुरोः
guroH in abl. and gen. singular, गुर्वोः in gen.
and loc. dual and गुरौ gurau in loc. singular.
Note that these are similar to the masculine
version!

Masculine words ending in U , svayaMbhU
(self-born)

स्वयंभूः स्वयंभुवौ स्वयंभुवः
स्वयंभुवम् स्वयंभुवौ स्वयंभुवः
स्वयंभुवा स्वयंभूभ्याम् स्वयंभूभिः
स्वयंभुवे स्वयंभूभ्याम् स्वयंभूभ्यः
स्वयंभुवः स्वयंभूभ्याम् स्वयंभूभ्यः
स्वयंभुवः स्वयंभुवोः स्वयंभुवाम्
स्वयंभुवि स्वयंभुवोः स्वयंभुवुषु
स्वयंभुः स्वयंभुवौ स्वयंभुवः

There is another variant of this class, the
word khalapU (purifier of the evil) which is
similar except in the following cases:
nom./acc./voc. dual खलप्वौ , nom./acc./voc.
plural खलप्वः
ins. singular खलप्वा , dat. singular खलप्वे ,
abl./gen. singular खलप्वः , gen. loc. dual

खलप्वोः and loc. singular खलप्वि . In short,
the vowel U gets dropped in the khalapU
forms, where it shortens to u in the
svayaMbhU forms!

Feminine words ending in U , vadhU (bride),
chamU (army).....

वधूः वध्वौ वध्वः
वधूम् वध्वौ वध्वः
वध्वा वधूभ्याम् वधूभिः
वध्वे वधूभ्याम् वधूभ्यः
वध्वाः वधूभ्याम् वधूभ्यः
वध्वाः वध्वोः वधूनाम्
वध्वाम् वध्वोः वधूषु
वधु वध्वौ वध्वः

There is a variant of these too. The word bhU
(earth) has similar properties, namely, its U
shortens to u instead of dropping. It also has
additional optional forms. So, we list it
completely.

भूः भुवौ भुवः
भुवम् भुवौ भुवः
भुवा भूभ्याम् भूभिः
भुवे / भुवै भूभ्याम् भूभ्यः
भुवाः /भुवः भूभ्याम् भूभ्यः
भुवाः /भुवः भुवोः भुवाम् /भूनाम्
भुवाम् /भुवि भुवोः भूषु
भूः भुवौ भुवः

There are no neuter words with the ending U.

Masculine words ending in “R^i” : pitR^i
(father)

पिता पितरौ पितरः
पितरम् पितरौ पितृन
पित्रा पितृभ्याम् पितृभिः
पित्रे पितृभ्याम् पितृभ्यः
पितुः पितृभ्याम् पितृभ्यः
पितुः पित्रोः पितृणां
पितरि पित्रोः पितृषु
पितः पितरौ पितरः

Note that the vocative singular is actually
pitar and this can be important in sandhi
forms.

The word nR^i (man) has an optional gen. plural नृणाम्, नृणाम्, otherwise, it behaves just as above.

Actually, the above word is typical of words expressing relations. Usual words ending in R^i are declined differently, in nom./acc./voc.

We give one sample netR^i (leader):

नेता नेतारौ नेतारः
नेतारम् नेतारौ नेतून
नेत्रा नेतृभ्याम् नेतृभिः
नेत्रे नेतृभ्याम् नेतृभ्यः
नेतुः नेतृभ्याम् नेतृभ्यः
नेतुः नेत्रोः नेतृणां
नेतरि नेत्रोः नेतृषु
नेतः नेतारौ नेतारः

Feminine words ending in “R^i” : mAtR^i (mother)

These behave like pitR^i except for the acc. plural. Thus it is मातृः and not मातृन् .

Neuter words ending in “R^i” are similar to netR^i except there are optional forms and some changes. We give a sample kartR^i (doer):

कर्तृ कर्तृणी कर्तृणि
कर्तृ कर्तृणी कर्तृणि
कर्त्रा /कर्तृणा कर्तृभ्याम् कर्तृभिः
कर्त्रे /कर्तृणे कर्तृभ्याम् कर्तृभ्यः
कर्तुः /कर्तृणः कर्तृभ्याम् कर्तृभ्यः
कर्तुः /कर्तृणः कर्त्रोः /कर्तृणोः कर्तृणाम्
कर्तरि /कर्तृणि कर्त्रोः /कर्तृणोः कर्तृषु
कर्तृ कर्तृणी कर्तृणि

There are words ending in other vowels, but they are rare and exceptional. Some special ones to look up are rai m.f. (wealth), go m.f. (bull, cow), dyo f. (sky), nau f. (boat) etc.

The nouns ending in consonants behave much more regularly. The rules are basically the sandhi rules in action.

Masculine words ending in “t.h” : marut.h (wind), bhUbhR^it.h (king),

मरुत् मरुतौ मरुतः
मरुतम् मरुतौ मरुतः
मरुता मरुद्भ्याम् मरुद्भिः
मरुते मरुद्भ्याम् मरुद्भ्यः
मरुतः मरुद्भ्याम् मरुद्भ्यः
मरुतः मरुतोः मरुताम्
मरुति मरुतोः मरुत्सु
मरुत् मरुतौ मरुतः

Feminine words ending in “t.h” :

vidyut.h(lightning), sarit.h (river)...

All forms are similar to those of marut.h

Neuter words ending in “t.h” : jagat.h (world), bhAsvat.h(shining)..

The forms for nom./acc./voc. are:

जगत् जगती जगति

All other forms are similar to marut.h.

Masculine words ending in “n.h” : rAjan.h (king)

राजा राजानौ राजानः
राजानम् राजानौ राज्ञः
राज्ञा राजभ्याम् राजभिः
राज्ञे राजभ्याम् राजभ्यः
राज्ञः राजभ्याम् राजभ्यः
राज्ञः राज्ञोः राज्ञाम्
राज्ञि /राजनि राज्ञोः राजसु
राजन् राजानौ राजानः

Variant form of masculine words ending in “n.h” : Atman (soul)

आत्मा आत्मानौ आत्मानः
आत्मानम् आत्मानौ आत्मनः
आत्मना आत्मभ्याम् आत्मभिः
आत्मने आत्मभ्याम् आत्मभ्यः
आत्मनः आत्मभ्याम् आत्मभ्यः
आत्मनः आत्मनोः आत्मनाम्
आत्मनि आत्मनोः आत्मसु
आत्मन् आत्मानौ आत्मानः

Similar words are brahman.h (creator) , yajvan.h (sacrificer) etc. There are other exceptional forms too, one being the triad shvan.h (dog), yuvan.h (youth) and maghavan.h (the king of the gods). These need to be learnt separately.

Feminine words ending in “n.h” : sIman.h (border)

सीमा सीमानौ सीमानः
सीमानम् सीमानौ सीमन्ः
सीम्ना सीमभ्याम् सीमभिः
सीम्ने सीमभ्याम् सीमभ्यः
सीमन्ः सीमभ्याम् सीमभ्यः
सीमन्ः सीमनोः सीमनाम्
सीमनि/सीमिन् सीमनोः सीमसु
सीमन् सीमानौ सीमानः

Neuter words ending in “n.h” : nAman (name)

नाम नाम्नी /नामनी नामानि
नाम नाम्नी /नामनी नामानि
नाम्ना नामभ्याम् नामभिः
नाम्ने नामभ्याम् नामभ्यः
नामन्ः नामभ्याम् नामभ्यः
नामन्ः नाम्नोः नाम्नाम्
नामिन् /नामनि नाम्नोः नामसु
नामन् /नाम नाम्नी /नामनी नामानि

There are variants in this class too. We give a sample charman.h (skin)

चर्म चर्मणी चर्माणि
चर्म चर्मणी चर्माणि
चर्मणा चर्मभ्याम् चर्मभिः
चर्मणे चर्मभ्याम् चर्मभ्यः
चर्मणः चर्मभ्याम् चर्मभ्यः
चर्मणः चर्मणोः चर्मणाम्
चर्मणि चर्मणोः चर्मसु
चर्मन् /चर्म चर्मणी चर्माणि

Masuline (or feminine) words ending with s.h , chandramas.h (moon), sumanas.h(good minded person), purodhas.h(priest).....

चन्द्रमाः चन्द्रमसौ चन्द्रमसः

चन्द्रमसम् चन्द्रमसौ चन्द्रमसः
चन्द्रमसा चन्द्रमोभ्याम् चन्द्रमोभिः
चन्द्रमसे चन्द्रमोभ्याम् चन्द्रमोभ्यः
चन्द्रमसः चन्द्रमोभ्याम् चन्द्रमोभ्यः
चन्द्रमसः चन्द्रमसोः चन्द्रमसाम्
चन्द्रमसि चन्द्रमसोः चन्द्रमस्सु
चन्द्रमः चन्द्रमसौ चन्द्रमसः

Neuter words ending in s.h, payas.h(milk), manas.h (mind), tapas.h...

Only the nom./acc./voc. forms are different and they are:

पयः पयसी पयांसि

Masculine (or feminine) words ending “ch.h” : vAch.h (speech), tvach.h (skin, bark), ruch.h (lustre).....

वाक् वाचौ वाचः
वाचम् वाचौ वाचः
वाचा वाग्भ्याम् वाग्भिः
वाचि वाग्भ्याम् वाग्भ्यः
वाचः वाग्भ्याम् वाग्भ्यः
वाचः वाचोः वाचाम्
वाचि वाचोः वाक्षु
वाक् वाचौ वाचः

Words ending in chh.h are declined similarly.

Masculine words ending in “in.h” : shashin.h (moon), medhAvin.h(intellegent) etc.

Note that these must be distinguished from the n.h ends using the meaning of the word.

शशी शशिनौ शशिनः
शशिनम् शशिनौ शशिनः
शशिना शशिभ्याम् शशिभिः
शशिने शशिभ्याम् शशिभ्यः
शशिनः शशिभ्याम् शशिभ्यः
शशिनः शशिनोः शशिनाम्
शशिनि शशिनोः शशिषु
शशिन् शशिनौ शशिनः

The feminine forms of words ending in in.h get a new ending I instead and hence behave like nadI.

Neuter words ending in “in.h” : manohArin.h (adjective, beautiful), tejasvin.h (brilliant) etc.

These differ from the masculine version in nom./acc./voc. by the following changed forms:

मनोहारि मनोहारिणी मनोहारीणि

Pronoun “tad.h” : (He, She, That)

Masculine forms (He) :

सः तौ ते
तम् तौ तान्
तेन ताभ्याम् तैः
तस्मै ताभ्याम् तेभ्यः
तस्मात् ताभ्याम् तेभ्यः
तस्य तयोः तेषाम्
तस्मिन् तयोः तेषु

There is no vocative case for the pronouns.

Feminine Forms (She)

सा ते ताः
ताम् ते ताः
तया ताभ्याम् ताभिः
तस्यै ताभ्याम् ताभ्यः
तस्याः ताभ्याम् ताभ्यः
तस्याः तयोः तासाम्
तस्याम् तयोः तासु

Neuter forms (That) have only the nom./acc. cases different from the masculine form and each of these is:

तत् ते तानि

Pronoun “etad.h” (this)

Masculine Forms :

एषः एतौ एते
एतम् /एनम् एतौ /एनौ एतान् /एनान्
एतेन /एनेन एताभ्याम् एतैः
एतस्मै एताभ्याम् एतेभ्यः
एतस्मात् एताभ्याम् एतेभ्यः
एतस्य एतयोः /एनयोः एतेषाम्
एतस्मिन् एतयोः /एनयोः एतेषु

The alternate forms of the pronouns are said to be enclitic, meaning they need to lean against other words. Thus, they cannot occur at the start of a sentence. This remark holds for other pronouns too.

Feminine forms :

एषा एते एताः
एताम् /एनाम् एते /एने एताः /एनाः
एतया /एनया एताभ्याम् एताभिः
एतस्यै एताभ्याम् एताभ्यः
एतस्याः एताभ्याम् एताभ्यः
एतस्याः एतयोः /एनयोः एतासाम्
एतस्याम् एतयोः /एनयोः एतासु

Neuter forms:

एतत् एते एतानि
एतत् /एनत् एते /एने एतानि /एनानि

The rest of the form are identical to those of the masculine pronoun etad.h

Pronoun asmad.h(I)

अहम् आवाम् वयम्
माम् /मा आवाम् /नौ अस्मान् /नः
मया आवाभ्याम् अस्माभिः
मह्यम् /मे आवाभ्याम् /नौ अस्मभ्यम् /नः
मत् आवाभ्याम् अस्मत्
मम /मे आवयोः /नौ अस्माकम् /नः
मयि आवयोः अस्मासु

asmad.h has identical forms in all the three genders

Pronoun yushmad.h (You)

त्वम् युवाम् यूयम्
त्वाम् /त्वा युवाम् /वाम् युष्मान् /वः
त्वया युवाभ्याम् युष्माभिः
तुभ्यम् /ते युवाभ्याम् /वाम् युष्मभ्यम् /वः
त्वत् युवाभ्याम् युष्मत्
तव /ते युवयोः /वाम् युष्माकम् /वः
त्वयि युवयोः युष्मासु

yushmad.h also has identical forms in all the three genders.